

σάκκος

Δευτέρα, 10 Δεκεμβρίου 2012

2:14 πμ

Σημασία:

- Σακούλι, τσουβάλι
- Ρουχο που συνηθίζαν οι εβραίοι σε ενείξη πενθους
- Αμφιο του Επισκοπου
- Σακελαριος
 - Θησαυροφύλακας.
Εκκλησιαστικό και πολιτικό Βυζαντινό οφίκιο.

Εγκυκλοπαιδικά

- Ο επι της σακέλης ή σακελαριος είναι ο επι των οικονομικων του φορεα του (κράτους, εκκλησιας, μονης, συναφιου). Αρχικα φυλούσε τα χρηματα σε σακούλι (σακκο) και αργτερα σε σεντουκια, σε κασέλες και ο,τι άλλο προσφορο.
- Σχετικά με αυτό είναι τα αξιώματα σακελλάριος (αρχικά), χαρτουλάριος της σακέλης (από τον 9ο αιώνα), το σέκρετο του σεκελλίου, ο επί σακελλίου (ο αρμόδιος για το θεσμό από τον 11ο-12ο αιώνα). Ο «σακελλάριος» αποτέλεσε, το πιθανότερο, τη μεσαιωνική ονομασία του «ταμία των βασιλικών χρημάτων». Στα μοναστήρια και στους μικρότερους ναούς το αντίστοιχο αρμόδιο αξίωμα είναι «μέγας σακελλάριος»ή ο (επι του) σακελλίου.

Επώνυμα

- Σακελαριος
 - Επιζει σαν επωνυμο. πχ. ο Θεατρικός Συγγραφέας Αλέκος Σακελλάριος αλλά και ο Καθ. Γ. Σακέλλης και ο Θεόφραστος Σακελλαριδης κλπ
- Σακοράφα
 - πχ. Σοφια Σακοράφα βουλευτης και ολυμπιονίκης.
- Σακκας
 - Ο Αμμώνιος Σακκάς φιλοσοφος της Ελληνιστική εποχής
 - Πβλ. Ποιημα Κ. Π. Καβάφη -Από την σχολήν του περιωνύμου φισσοσόφου.
Έμεινε μαθητής του Αμμωνίου **Σακκά** δυο χρόνια·
αλλά βαρέθηκε και την φιλοσοφία και τον Σακκά.
Κατόπι μπήκε στα πολιτικά.
Μα τα παραίτησεν. Ήταν ο Έπαρχος μωρός·

Ετυμολογία:

- Από το λατινικο *saccella* < υποκοριστικο του *saccus*< Ελλ. Ουσ. σάκκος (ὄ) = κν. σακούλι
- Η ορθη γραφή είναι με δύο καππα αφου η ριζα σακκος γραφεται ετσι. Τωρα η απλουστευμένη γραμματική το θέλει με ένα καππα. Τα δυο λαμβδα προκυπτουν από παρετυμολογια από το κελλα
- Ο **σακκος** ηταν ένα παραλληλόγραμμο υφασμα από καννάβι συνηθως, ή από δερμα που ηταν διπλωμένο στη μεση και ραμμένο από τις τρεις πλευρες γερα. Ο σακκος γεμιζονταν με κατι (πχ. Σιτηρα, οσπρια, χαλικια, χρηματα κλπ). Δενονταν σφικτά στο ανοιγμα του και ετσι τον μετέφεραν και τον φύλασσαν. Πολλές φορές τον έραβαν, μετα το γεμισμα, και στην τεταρτη μεριά. Χρησιμοποιούσαν την **σακκοράφα** (ή κν. τσουβαλντίζα) .

Παρετυμολογιες.

- Το σακελη παρετυμολογήθηκε από το κελλι (Λατινικα *cella* που γραφεται με δύο λαμβδα). Ετσι απανταται αδιακριτως με ένα ή δύο λ. Ας μην ξεχναμε ότι και το κελλι είναι χωρος φύλαξης και η παρανοηση γίεται ευκολα.
-

Συνώνυμα

- Του σάκκος
 - σακούλα
 - σακί
 - Σάκκα (ή)
 - τσουβάλι.
Όταν προκειται για σακκο για χρήματα ή με χρήματα
 - Πουγκί ή πούγκα
 - Πούρσα ή μπούρσα
 - Αποκόμβιον
 - Γαζοφυλάκιον
 - Γλωσσόκομμον
 - Βαλάντιον
 - Κασα
 - Χρηματοκιβώτιον
 - Μπεζαχτάς
 - Παραδοσακούλα
 - Λάχανο (αργκο)
 - πορτοφόλι
- του Σακελαριος
 - Ο επί της σακκελης
 - ο σακέλης
πβλ. Ο επι του κανικλειου εγινε κανικλειος, ο a sabanis εγινε σαμπανης.

Παράγωγα

Σακοράφα

Βέλονα για ραψιμο σακκων επιζει και ως επώνυμο

Σακουλευομαι

Αντιλαμβάνομαι (αργκο) ΦΡ:την σακουλευτηκε την απάτη και εκανε μπράφ.
Συνώνυμο: ανθίζομαι.

Σακουλιάζω

Γινομαι ή κανω κατι σαν σακι . Αδυνατισε και σακουλιασαν τα ρουχα επανω του.
Αναλογο: Εχουν κανει σακούλες τα ματια του.

Τσουβαλιάζω

Συλλαμβάνω (Αργκο) . Τον πηρανε πρεφα οι μπασκινες όταν εκανε το ντου και τον τσουβαλιάσανε.

Γνωστό και το βασνιστήριο της γάτας μεσα στο τσουβάλι μαζί με τον τιμωρούμενο.

Τυποι σακων

- Ταξιδιωτικος
- Ναυτικος
- Στρατιωτικος
- Ταχυδρομικος
- Διπλωματικος
- Σχολική σάκκα

Εικόνες

Λεφτά με το τσουβάλι

Σακούλι δεμενο

Τσουβάλι με πατάτες, ραμμένο.

Πουγκιά

Παλιά σχολική σάκκα (τσάντα)

Σακκος Αρχιερα

Τιμή: 8.500 € (στα 5 το ένα δώρο).

Pasted from <πληγη>

Φράσεις

Γουρούνι στο σακί

Αγορα χωρίς ελεγχο της ποιτητας του αγοραζομενου. Αναλογα: Ψωνισε στα τυφλά, ψώνισε καβάλα, ψωνισε απο σβέρκο.

Λεφτά με το τσουβάλι

Μεγάλες ποσοτητες χρηματων. Το τσουβάλι είναι μεγαλος σάκκος, το πουγκι είναι μικρος.

Στο ιδιο τσουβαλι

Φρ. Μην τα βάζουμε όλα στο ιδιο τσουβάλι. Δηλ. μην συγκρινουμε μη συγκρισιμα, ανομοια πραγματα.

Ενεδύσατο σάκκον

Φραση που απανταται συχνοτατα στην Παλαια Διαθήκη και σημαίνει πράξη για ενδειξη πενθους η αγανακτησης, προηγείται σταχτη στο κεφάλι (προαιρετικώς), διαρρηξη των ιματιων. Ο σακκος ηταν απλο και ευτελες τριχινο ή κανάβινο ιματιο.

Πχ

Διέρρηξε δὲ Ἰακώβ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ καὶ ἐπέθετο σάκκον ἐπὶ τὴν ὄσφυν αὐτοῦ καὶ ἐπένηθαι τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἡμέρας πολλάς.

Γεν. 37 στ. 34

Και επι παραστατικότερον με ενταση αγανακτησης και όχι πενθους και απεσταλη δια βιβλιαφορων εις την Αρταξεργου βασιλειαν αφανισαι το γενος των Ιουδαιων εν ημερα μια μηνος δωδεκατου ος εστιν Αδαρ και διαρπασαι τα υπαρχοντα αυτων.

Ο δε Μαρδοχαιος επιγνους το συντελουμενον **διερρηξεν τα ιματια αυτου και ενεδυσατο σακκον** και κατεπασατο σποδον και εκπηδησας δια της πλατειας της πολεως εβοα φωνη μεγαλη αιρεται εθνος μηδεν ηδικηκος.

Εσθηρ 3:13 και 4:1

Πβλ. Και την φραση **διέρρηξε τὰ ἱμάτια του** και της ομιλουμενης **βγηκε από τα ρουχα του** που δηλώνουν περισσότερο αγανακτηση παρά πενθος.

Ομόηχα

Σακκος (το) =Ασπισ

Παροιμίες

Όταν έχει το πουγκί σου όλοι φίλοι είναι δικοί σου.

Παραδείγματα

Αναφορές

Τεχνη

ΑΣ3 Βυζαντινό Λεξικό - Copyright© 2012 by Aris Stougiannidis